

HEEMKUNDEKRING

De Heerlijkheid Oirschot

NIEUWSBRIEF Februari 2023

Voorwoord

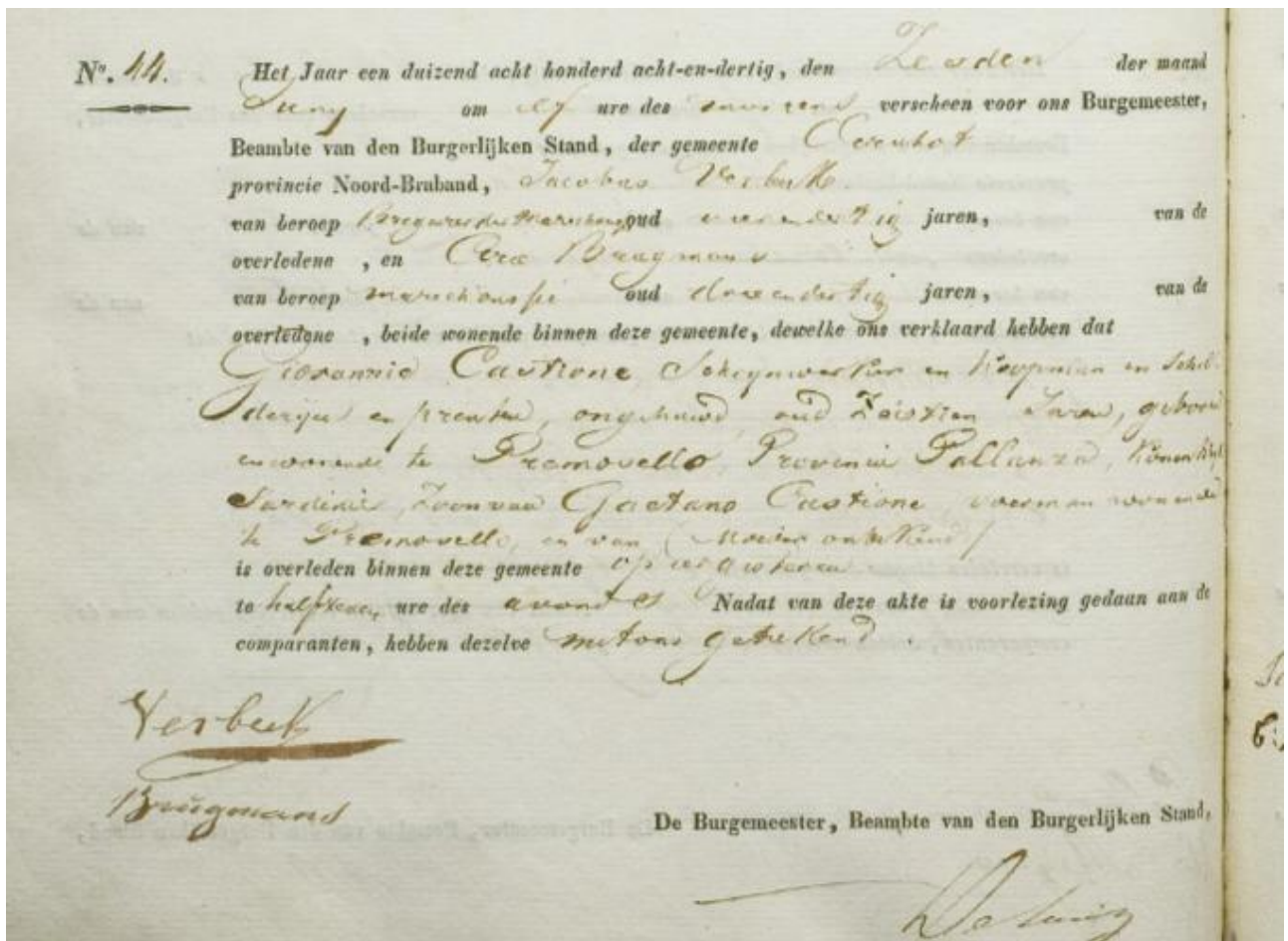

Het dorp, de bekende Nederlandstalige hit van Wim Sonneveld, werd geschreven door Friso Wiegersma (op een melodie van Jean Ferrat), en gaat over zijn geboortedorp Deurne. De tekst is zo herkenbaar (*een raadhuis met een pomp ervoor, een zandweg tussen koren door, het vee, de boerderijen*) dat veel dorpingen zich erin herkennen. Het dorp was ook het openingslied van de muzikale show die de Oirschotse muziekgezelschappen Arti en Desnoots op 13 januari verzorgden in de Stoelendans. Met uitvoeringen van hoog muzikaal niveau, in de sfeer van een bruin café (vandaar de titel: Café Chantant) en aangekleed met foto's, een film en verhalen over het rijke verleden van Oirschot, vertelt door Johan van Genechten. Al met al een fantastische voorstelling!

De Oirschotse verhalen waren aangeleverd door leden van onze heemkundekring, en ons logo stond daarom prominent in beeld. Prima PR voor onze Heemkundekring! Toch wil ik hier een Oirschotse mythe ontzenuwen die aan de orde kwam in het verhaal van de moord op Giovanni Castione, de Italiaanse marskramer die in 1838 werd vermoord langs de Grindweg. De moordenaar, Martinus Zoeren, werd kort daarna gearresteerd en berecht. Hij werd ter dood veroordeeld en op 26 november 1839 in Arnhem opgehangen. In tegenstelling tot wat veel Oirschottenaren denken is hij zeker niet de laatste burger in Nederland die werd terechtgesteld. Hij is zelfs niet een van laatste tien geëxecuteerden onder het gewone strafrecht in Nederland (je kunt de lijst op Wikipedia vinden). Het laatste doodvonnis dat in ons land werd voltrokken (buiten de doodvonnissen die na de tweede wereldoorlog werden voltrokken op oorlogsmisdadigers) dateert van 31 oktober 1860, toen Johann Nathan op de markt in Maastricht werd opgehangen voor de moord op zijn schoonmoeder. De doodstraf werd in 1870 in Nederland in het gewone strafrecht afgeschaft, maar bleef in het oorlogsrecht gehandhaafd.

Op de plaats delict staat nog altijd een kruis als gedenkteken aan de brute moord op de 16-jarige Giovanni Castione, en gelukkig houden we in Oirschot ook de herinnering aan Giovanni levend. Zoals ook tijdens de geweldige muziekavond op 13 januari.

Anton Neggers
Voorzitter

**Lezing:
Christiaan van der Ameijden, Oirschotenaar in Rome
dinsdag 20 februari 2024**

Dinsdag 20 februari a.s. geeft Dr. Michiel Verweij in restaurant De Beurs in Oirschot de lezing: Christiaan van der Ameijden, Oirschotenaar in Rome

In de 15de en 16de eeuw maakten zangers en componisten uit de Nederlanden (grotweg de Benelux) in heel Europa de dienst uit als het op muziek aankwam. Hofkapellen in elke residentie zaten vol zangers uit onze contreien, zo ook de prestigieuze pauselijke zangkapel die de Sixtijnse kapel genoemd wordt.

De laatste vertegenwoordiger uit de Lage Landen in dat gezelschap kwam uit Oirschot: Christiaan van der Ameijden. Geboren rond 1530, duikt Van der Ameijden in Rome op in 1563 als hij lid wordt van deze Sixtijnse kapel. Vanaf 1565 was hij er zelfs de enige vertegenwoordiger van onze gebieden.

In deze voordracht wordt ingegaan op zijn leven en zijn werk. Tegelijk wordt belicht hoe dergelijk onderzoek wordt verricht: want het is niet gemakkelijker om door te dringen tot de Vaticaanse Bibliotheek dan destijds tot de Sixtijnse kapel...

Dr. Michiel Verweij (Oirschot, 1964) is adjunct-conservator en wetenschappelijk medewerker op de afdeling Handschriften en Oude drukken van de Koninklijke Bibliotheek van België (KBR) in Brussel en gastprofessor van de OG Latijnse literatuur aan de KU Leuven.

Hij schreef diverse boeken over paus Adrianus VI en over de Romeinse dichter Ovidius en was ook curator van tentoonstellingen over deze twee personen. Hij is zelf Latijns dichter onder de naam *Michael Pratensis Oirschotanus*

De lezing vindt plaats op dinsdagavond 20 februari 2024 in de zaal van Restaurant De Beurs, St. Odulphusstraat 7, Oirschot en start om 20.00 uur. Voor leden van de heemkundekring is de lezing gratis. Ook andere bezoekers zijn van harte welkom tegen een vergoeding van € 5.-.

Grafmonument Christiaan van der Ameijden

Uitgaven en mededelingen

- 1) *Onze heemkundekring heeft een facebookaccount. U kunt ons vinden op:*

- 2) *Nieuws over de heemkundekring kunt u vinden op de website via deze link:*

www.deheerlijkheidoirschot.nl

- 3) Wist u dat u bij het BHIC (Brabants Historisch Informatie Centrum) kennis kunt nemen van documenten, archieven en archiefb estanden over de tweede wereldoorlog die vanaf januari dit jaar openbaar zijn geworden? Op de volgende lijst ziet u om welke stukken het gaat: [de overzichtslijst](#)

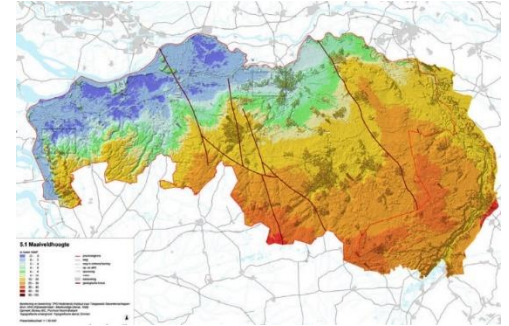
- 4) Het traditionele Meertens Nieuwjaarsboekje van het Meertens instituut gaat dit jaar over eetcultuur in Nederland door de jaren heen. Verkrijgbaar in de boekwinkel en hier in te zien en online te bestellen:

<https://noordboek.nl/boek/wat-eten-we-vandaag/>

- 5) Lion Tokkie geeft woensdag 20 maart a.s. in Diessen de voorstelling 'De wortel van gras' over Joodse werkkampen in de regio, met name Bladel, Lage Mierde en Baarschot. Zie: https://dewortelvangras.nl/nl_nl/?amp=1.

- 6) Maandag 19 februari om 20.00 uur is in de Prinsenhof in Best de lezing “Brabantse breuken in beeld”. Rimbaud Lapperre (geohydroloog) en Nico Ettema (ecoloog) spreken over hun onderzoek naar de Brabantse breuken, die het gevolg zijn van verschuivingen in de ondergrond van miljoenen jaren geleden die nog steeds actief zijn. Inlichtingen bij secretariaat Dye van Best tel. 0499-373440 secretariaatdvb@gmail.com

Breuken in Brabant

Erfgoedcentrum De Ravenpoort

Iedere maandag kunt u van 18.30 tot 21 uur hier terecht.

U kunt ook op afspraak in de Heemkamer terecht via een mailtje aan het secretariaat.

Daarnaast is de heemkamer als proef ook overdag geopend.

Iedere 2^e woensdag van de maand kunt u er van 10.30 tot 12 uur terecht.

Woensdagochtend 14 februari as is de eerstvolgende keer.

Mocht er een wijziging komen in uw gegevens (adres, emailadres of telefoonnummer) dan verzoeken wij u dit s.v.p. zo spoedig mogelijk per mail door te geven aan het secretariaat:

secretariaat@deheerlijkheidoirschot.nl

Er blijft behoefte aan gastheren en gastvrouwen, die de bezoekers willen ontvangen. Mocht u geïnteresseerd zijn in dit leuke werk, neem dan contact op met Marina Pasmans.

Ook mensen die een poetskarweitje op zich willen nemen kunnen dit aan Marina doorgeven. Dat kan via mail: marinapasmans@hotmail.com (of telefonisch: 06-2072104).

Activiteitenkalender 1^e Halfjaar 2024

(Let op: Tussentijdse wijzigingen zijn mogelijk!)

<i>Dinsdag 20 februari 2024 om 20.00 uur</i>	<i>Lezing Christiaan van der Ameijden De Beurs, Oirschot</i>
<i>Donderdag 21 maart 2024</i>	<i>Lezing (zoektocht naar) Penning van de Heilige Eik</i>
<i>Donderdag 11 april 2024</i>	<i>Jaarvergadering heemkundekring</i>
<i>Zaterdagmiddag 20 april</i>	<i>Lezing Trekpaarden</i>
<i>April/Mei</i>	<i>Kleine excursie in directe regio</i>